

Bekämpa energifattigdom genom lokala åtgärder – Inspirerande exempel från hela Europa

Energy Poverty
Advisory Hub
2021

Bekämpa energifattigdom genom lokala åtgärder

Inspirerande exempel från hela Europa
Utgiven av Energy Poverty Advisory Hub

Rue Mundo-Madou
Avenue des arts 7/8
1210 Bryssel | Bryssel

+32 2 400 20 67
info@energypocerty.eu
energy-poverty.ec.europa.eu

November 2021
Design: REVOLVE
Omslagsbild: REVOLVE

Energy Poverty Advisory Hub är ett EU-initiativ av Europakommissionen. Detta dokument har utarbetats för Europeiska kommissionen, men det återspeglar bara författarnas åsikter och kommissionen kan inte hållas ansvarig för hur informationen används.

**Bekämpa
energifattigdom genom
lokala åtgärder
– Inspirerande exempel
från hela Europa**

Energy Poverty
Advisory Hub
2021

Rapporten innehåller 24 inspirerande fall som visar hur energifattigdom kan bekämpas lokalt. Fallen skiljer sig mycket och inga två kommuner använder samma sätt att bekämpa energifattigdom. Trots detta är det vårt hopp att du ska känna igen några av de utmaningar du stöter på i ditt dagliga arbete och få idéer till hur du kan hjälpa till att bekämpa energifattigdom.

De 24 utvalda fallen är resultatet av omfattande forskning på energifattigdom av Energy Poverty Advisory Hub (EPAH), med utomordentligt stöd från sina lokala partners (EPAH Antennas) och andra ledande aktörer i området. Över 200 inspirerande fall samlades in under undersökningen. Hela listan finns på EPAH online Atlas på webbplatsen Energy

Poverty Advisory Hub. Denna Atlas kommer att fortsätta växa och ge ännu mer idéer och inspiration.

Exemplen har valts ut för att täcka så många situationer som möjligt, både vad gäller ämne och geografi, och syftar till att inspirera läsare att konsultera fler exempel i EPAH:s Atlas online.

Vi tackar alla för deras medverkan och bidrag till denna publikation och EPAH online Atlas. Detta arbete är bevis på styrkan i ett redan befintligt nätverk av kunskap om energifattigdom och erfarenhet inom EU. Om ditt projekt ännu inte medverkar i undersökningen vill EPAH att du skickar in ditt inspirerande arbete för att ingå i atlasen.

Inledning	3
Innehåll	5
På nationell nivå	6
Granskningar och interventioner i hushåll som upplever energifattigdom	6
Cosy Homes in Lancashire	8
Bekämpa energifattigdom i hushåll med funktionshindrade personer och stödja social integration	10
Dampoort renoverar! (Dampoort KnapT OP!)	12
Energia su Misura	14
Energy Advise Points (PAE)	16
Stromspar-Check (energisparcheck)	18
Green Doctors	20
Just a Change (JAC)	22
LIGAR – Energy for All	24
Lumină pentru România (Light for Romania)	26
Fényhozók Alapítvány (LightBringers Foundation)	28
Namų ūkiai energetikos transformacijos kotekste (Hushåll och energiomvandling)	30
Residential Energy Efficiency for Low Income Households (REELIH)	32
Barrio Solar – Sharing renewable energy and solidarity in the community	34
På europeisk nivå	36
ASSIST – Stödnätverk för energisparande i bostäder	36
EmpowerMed – Ge kvinnor egenmakt att bekämpa energifattigdom	38
ENPOR – Åtgärder för att bekämpa energifattigdom i den privata hyressektorn	40
Hauts-de-France Pass Renovation	42
EnergyMeasures – Skräddarsydda energilösningar för utsatta hushåll	44
Åtgärder	46
Deep Retrofit Transforms Wexford Sheltered Housing	46
Green Pilot Urban Neighbourhood in Agia Varvara	48
Reddito Energetico	50
Slime (Service Local d'Intervention pour la Maîtrise de l'Energie)	52

Granskningar och interventioner i hushåll som upplever energifattigdom

Barcelonas provinsråd organiserade besiktningar och interventioner i utsatta hushåll. Detta är ett avdelningsövergripande initiativ från provinsrådet som täcker social välfärd, miljö och bostäder och ger kommuner verktyg för att förbättra energieffektiviteten i bostäder genom att minska kostnaderna för el, vatten och gas och förbättra de boendes livskvalitet.

Faser av energifattigdom:

- Diagnos
- Planering
- Genomförande
- Resultat

Typ av intervention:

Kommunikationskampanj, konsumentrådgivning, skydd och egenmakt, hushållens energieffektivitet och renovering, engagemang av intressenter, transparens och informationsdelning

Sedan starten har två upplagor genomförts och 2021 nådde man nästan 1 200 energibesiktningar. I överensstämmelse med EU Renovation Wave and EU Green Deal strävar programmet efter att:

- Genomföra energibesiktningar i hushåll med syfte att förbättra hushållens energieffektivitet för förbättrad hälsa och komfort.
- Minska kostnaden för allmännyttiga tjänster och ge användarna egenmakt för att justera kontrakt efter faktiska behov.
- Hjälpa leverantörer att minska sina kostnader för allmännyttiga tjänster.
- Leda utbildning om effektiva kundvanor och rättigheter samt identifiera mer omfattande behov av åtgärder för att främja en effektiv energiförsörjning.

Interventionen utförs därför av företag som anlitas av Barcelonas provinsråd som samordnar och finansierar alla aspekter. Programmet är **ett exempel på god användning av en interadministrativ modell (provinsråd och städer), samt privat och offentligt samarbete och täcker alla kommuner i provinsen Barcelona.** Granskningen av sociala, hälso- och energirelaterade aspekter har lett till rekommendationer av specifika lösningar för att anpassa arbetet till varje familjs behov, samt minskningar av CO₂-utsläpp för att möta klimatmålen. **Nittio procent (90 %) av mottagarna anser att projektet varit till stor hjälp för att förbättra deras komfort i hemmet.**

Programmet innehåller följande aktiviteter:

- Planering av åtgärder, schemaläggning och möten med medlare från lokala myndigheter.
- Två besök i stödmottagares hem av yrkesverksamma inom energieffektivitet och sociala interventioner.
- Besöken består av insamling av information om mottagarnas sociala bakgrund och deras bostad, en energibedömning och installation av grundläggande element för effektivare energiförsörjning.
- Besöken tillhandahåller personlig rådgivning för effektiv förbrukning och vägledning om anpassning av energikontrakt enligt mottagarnas faktiska behov, och tariffrelaterade processteg för att säkerställa att de avtalade tjänsterna överensstämmer med användarnas faktiska behov och minska kostnader för allmännyttiga tjänster.
- En rapport om genomförda åtgärder sammanställs för varje kommuns administration.
- Rapporter sammanställs för alla genomförda åtgärder i varje kommun.

- Möten organiseras för att presentera resultaten från interventionerna.
- Rapporterna överförs till ett onlineverktyg där åtgärder och dokument kan hanteras digitalt och som fungerar som en gemensam plattform för entreprenörer, Barcelonas provinsråd och enskilda stadsråd.

Med **en budget på ca 500 000 euro** når besöken och åtgärderna **5 000 människor**, med ca **2 000 åtgärder** för optimerade energikontrakt, **minskade elräkningar med 19%**, **besparingar på 225 € per år/ per hushåll** i elräkningar och gratis installation av strax under **23 000 energieffektiva enheter**.

Möjliga utmaningar är relaterade till intressenters engagemang, kontakt med förmånstagare (möjlig skepsis mot hembesök), informationsflöde mellan socialarbetare och mottagare samt uppföljning. Huvudsakliga utmaningar var den begränsade tidsramen och att föreslagna åtgärder till förbättring endast genomfördes under andra fasen.

Photo by Diputació Barcelona

Ämnen: Luftkvalitet, hälsa, beteende, värme- och kylsystem, hushållsapparater, klimatförändringar, inomhuskomfort, information och medvetenhet, isolering, ekonomisk kris, bostadskvalitet, tillgång till och förbrukning av energi, energibesiktningar, säkerhet, energieffektivitet, energipriser, socialt stöd, utsatta konsumenter

Yrkesverksamma:

- Energieffektiviseringstekniker
- Sociala interventionstekniker (t.ex. socialarbetare, socialpedagoger, pedagoger, psykopedagoger, psykologer, socionomer, social integrationstekniker)

Partners: Lokal myndighet, universitet/ forskningscentrum, La Factoria, Gestión y Consultoria (privat energitjänstföretag), EGM Estalvi i Eficiència Energètica (privat företag), SM Sistemas Medioambientales (privat företag)

Finansiering: Lokal finansiering av Barcelonas provinsråd

Typ av intressenter: Elleverantör, allmänheten

Projektets förmånstagare: Barn, funktionshindrade, äldre, låginkomsttagare

Cosy Homes in Lancashire

2013

pågående

Programmet **'Cosy Homes in Lancashire' (CHiL)** Programmet **'Cosy Homes in Lancashire' (CHiL)** är ett länsövergripande initiativ för energieffektivisering och prisvärd värme. CHiL är resultatet av 15 lokala myndigheters arbete i Lancashire efter en omfattande energieffektivitetsstudie beställd av Blackpool Public Health 2013. Programmet stöds av alla verkställande direktörer och ledare inom folkhälsa och omfattar länets alla kommunalt stödda energisparinitiativ. **Systemet är ett lättillgängligt och enkelt sätt att få tillgång till bidrag från energibolag och andra källor för finansiering av nya uppvärmningsåtgärder, isolering och förnybar teknik i bostadshus.**

Faser av energifattigdom:

- Implementering
- Resultatbedömning

Typ av intervention: Tillgång till energi och energiförbrukning, energibesiktningar, energieffektivitet, utrustning, finansieringsplaner, konsumentrådgivning, skydd och egenmakt, ekonomiska mekanismer, hushållens energieffektivitet och renovering, socialt stöd

Ämnen: Värme- och kylsystem, isolering

Lancashire, Storbritannien

Geografisk omfattning:
Regionalt

CHiL avser att bli Lancshires **'One-Stop Shop for Warmth' (helhetslösning för värme)**, för hjälp och stöd till alla hushåll i kommunen. De lokala myndigheterna fungerar som kontakt- och remisstjänst för hjälp att hitta finansiering till energieffektivitetsåtgärder och stödja åtgärderna genom processen.

Projektet erbjuder tre typer av bidrag:

- **Centralvärme** kan installeras kostnadsfritt för ägare, privata hyresgäster och hyresvärdar.
- Finansieringen täcker kostnader för installation av A-klassad värmepanna och radiatorer samt anslutning till gasnätet.
- Programmet är avsett för boende med inkomster på maximalt 30 000 £, besparingar på maximalt 16 000 £ och som har ett långvarigt sjukdomstillstånd.
- The **Green Homes Grant Scheme** för förbättrad och kostnadsfri energieffektivitet för stödberättigade hushåll.
- Målet är att förbättra hushållens värme och komfort samtidigt som man minskar elräkningar, utsläpp och bränslefattigdom.
- Programmet har som mål att höja energieffektiviteten i låginkomsthushåll, inklusive bostäder som inte är uppkopplade till gasnätet.
- Isoleringsåtgärder som massiva väggar eller dubbelväggar, loft, undergolv och takisolering.
- Förnybar teknik som luftvärmepumpar, solceller och solvärme ingår.
- Uppvärmning med fossila bränslen ingår ej.
- Endast englasfönster omfattas av detta program.

- **Switch Supplier and Save Money** är en webbplats för konsumenter att jämföra olika erbjudanden och göra besparingar.
- CHiL tillhandahåller denna tjänst i partnerskap med Energy Angels.

Projektet tillhandahåller dessutom rådgivning om:

- Solpaneler
- Tak-, loft- och väggisolering
- LPG-värme
- Byte av värmepannor
- Registrering på Electricity North-West Priority Services Register
- Energieffektivitet i bostäder och villavagnar, via gascentralvärme.

Photo by Erik Mclean on Unsplash

Projektets förmånstagare:

Låginkomsttagare, personer i behov av stöd och personer med långvariga sjukdomar eller funktionshinder

Finansiering: Privata och nationella fonder
Green Homes Grant, Energy Company Obligation (ECO)

Typ av intressenter: Elleverantörer, allmänheten, lokala myndigheter, nationella/ internationella myndigheter, privatföretag

Yrkesverksamma:

- Ingenjörer,
- Lokala/nationella myndighetspersoner
- Tekniker

CHiL är ett utmärkt exempel på samarbete mellan 15 lokala myndigheter och Lancashire County Council för att subventionera energieffektivitetsåtgärder för de mest utsatta hushållen. Detta är ett sällsynt exempel på lokala myndigheter som tecknar avtal direkt med energibolag för leverans av energieffektiva åtgärder.

En budget på **10 miljoner pund** har hjälpt **över 10 500 invånare** att göra besparingar via energibesparande råd och åtgärder. År 2016/17 hjälpte CHiL **570** hushåll att få centralvärme för allra första gången. Nuvarande finansiering kommer att leverera centralvärme till ytterligare **1 200** fastigheter före år 2022.

Partners: Fullmäktige i Wyre, Borough of Pendle, Lancashire County, West Lancashire Borough, Rossendale Borough, Blackburn med Darwen Borough, Ribble Valley Borough, Lancaster City, Blackpool, Preston City, Fylde, Rossendale Borough, Chorley Borough, Burnley, Hyndburn samt Rhea-projekten

Liknande projekt i andra länder:

- **ENERGIFATTIG**
- Lösningar för energifattiga hushåll (Spanien)
- Friska hem, friska människor (Storbritannien)
- MCPE- Bättre förståelse för energifattigdom för bättre lösningar (Frankrike)
 - Enkel energirådgivning (Storbritannien)

Bekämpa energifattigdom i hushåll med funktionshindrade personer och stödja social integration

Projektet syftar till att ge hushåll med funktionshindrade både ekonomiskt, socialt och miljömässigt stöd samt att bidra till att uppnå nationella klimatmål som definierats i NECP.

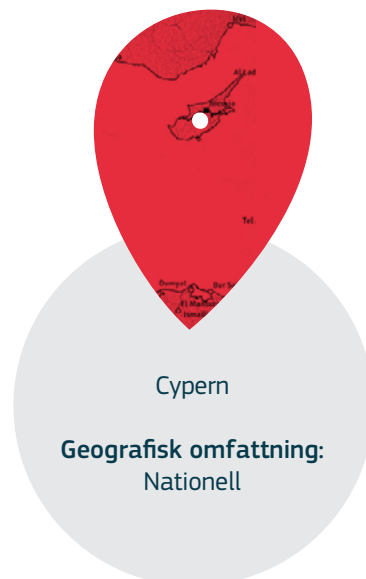
Energifattigdom påverkar dessa familjers sociala välbefinnande och skapar en energiojämlikhet som inverkar negativt på deras livskvalitet. Övergången till en klimatneutral ekonomi måste ha en rättvis fördelning och motverka socialt utanförskap. Ett av huvudmålen med projektet är att uppmuntra social integration av utsatta konsumenter och stödja en rättvis energiomställning.

Faser av energifattigdom:

- Implementering
- Resultatbedömning

Typ av intervention: Hushållsövervakning, subvention, teknisk rådgivning och/eller intervention

För att nå dessa mål kommer projektet att subventionera småskaliga energirenoveringar, t.ex. värmeisolering, i 300 energifattiga hushåll och hushåll med funktionshindrade. Upprustning av termiska energianläggningar kan bidra till en minskad energifattigdom, och tillsammans med små förnybara installationer kan hushållens energiförbrukning drastiskt minskas på lång sikt.

För detta ändamål kommer en arbetsgrupp med relevanta intressenter att skapas för att identifiera målgruppens behov och på ett effektivt sätt minska energifattigdomen. Utöver ekonomiskt stöd kommer personlig rådgivning för social- och energivägledning att erbjudas för att aktivt lindra förekomsten av energifattigdom i hushåll med funktionshindrade.

Projektet innehåller följande åtgärder:

- Installation av takisolering
- Byte av belysning

- Byte eller uppgradering av specialutrustning
- Byte av luftkonditioneringsapparater
- Persienn
- Energieffektiv hushållsutrustning - tvättmaskin och/eller fry
- Bidragsprocentandel: 80 %

Med en budget på 1,5 miljoner euro har projektet **energibesparingar på minst 35 %** som mål (Baslinje: 3900 MWh, Mål: 2535 MWh, Minskning för 300 hushåll: 1365MWh eller 1193 ton CO₂).

Satsningen är ett bra exempel på specialanpassade åtgärder som riktar sig till energifattiga hushåll och hushåll med

funktionshindrade. Hushåll med funktionshindrade har specifika energibehov som måste tas med i beräkningen när sådana åtgärder ska utvecklas, och därför är skapandet och genomförandet av en lämplig ekonomisk stödmekanism avgörande för att säkerställa en långsiktig, hållbar och aktiv lindring av energifattigdomen för denna grupp.

Eventuella utmaningar under genomförandet kan bestå av förseningar i utarbetande/annonsering av programmet och otillräckligt deltagandeintresse. Tillgängliga medel för varje enskilt hushåll kunde ha varit högre för att möjliggöra ytterligare åtgärder. Däremot kommer liknande projekt genomföras som erbjuder synergier och fler investeringsåtgärder till förmån för utsatta hushåll.

Photo by Nayeli Dalton on Unsplash

Ämnen: Byggnadsisolering, hushållsapparater, information och medvetenhet, socialt stöd

Projektets förmånstagare: Utsatt befolkning (funktionshindrade)

Finansiering: Resilience and Recovery Fund of the European Union och inhemska fonder

Yrkesverksamma:

- Energiexperter
- Tekniker
- Handikappföreningar
- Föreningar för energieffektivisering och förnybar energi

Partners: Union of Cyprus Communities (lokal myndighet), Cyprus Energy Agency

Typ av intressenter: Beslutsfattare, lokala myndigheter, föreningar och NGO:er, universitet

Stakeholders involved: Energi- och miljöministerierna, samhällen och kommuner, handikappföreningar, universitet

Exempel på liknande projekt i andra länder:

- Rhodoshop (Bulgarien)
- Samarbeta för bekvämare boende 4 (Kroatien)

Dampoort renoverar! (Dampoort KnapT OP!)

2014

2016

Dampoort renoverar! riktar in sig på “Noodkopers” (“ägare i fångenskap”) som har köpt bostäder som var billigare än att hyra. Dessa bostäder var ofta dåligt isolerade och i dåligt skick. Tio hus valdes ut och ägarna erbjöds möjligheten att använda ett bidrag på 30 000 euro för att göra bostaden säkrare och mer energieffektiv. Bidraget måste återbetalas om ägaren säljer eller hyr ut bostaden. Den lokala myndigheten underlättar projektets initiering, genomförande och granskning.

Faser av energifattigdom:

- Diagnos
- Planering
- Resultatbedömning

Typ av intervention: Effektivisering och omstrukturering av hushållsenergi

Ämnen: Värme- och kylsystem, inomhuskomfort, isolering, energitillgång och -förbrukning, energieffektivitet, socialt stöd, finansieringsplaner

Gent, Dampoort, Belgien

Geografisk omfattning:
Lokalt

Projektet består av följande fem delar:

- Kriterier för förmånsberättigande fastställdes och låginkomstfamiljer i udmålade bostäder ingick i denna grupp. Ett poängsystem för att identifiera de mest utsatta familjerna, inklusive Flemish Housing Code och en enkät utvecklades. Ett ramverk för renoveringsarbeten och ett regelverk och avtal uppfördes.
- Rekrytering och val av kandidater. Möjliga kandidater bjöds in för att anmäla sig till projektet och valdes ut utifrån förutbestämda kriterier. Individuella renoveringsplaner upprättades och boende som inte valdes ut fick tillgång till ytterligare informationsprogram om bostadsbidrag och andra stödåtgärder.
- Budgivning och förberedelser. En öppen budgivning annonserades och kvoteringar togs emot från intresserade leverantörer. Gruppmöten organiserades där kandidater fick statusuppdateringar och utbytte erfarenheter. Som en bieffekt av de individuella konsultationerna och intervjuerna med kandidaterna upptäcktes och åtgärdades problem utanför projektets ram tillsammans med projektpartnererna.
- Genomförande av renoveringsarbeten. Renoveringarna utfördes och granskades av konstruktionshandledaren. Om ytterligare bidrag och/eller premier söktes hanterades ansökningarna av Woonwinkel. Månadsvisa möten med de boende möjliggjorde för alla att dela erfarenheter och uppdateringar om resultaten. Råd om

energisparande och energileverantörer till boende för att minska sina elräkningar.

- Efterbehandling av renoveringsarbeten. Renoveringar kan vara svårplanerade och kräver ibland efterbehandling. Fasta kontaktpunkter etablerades för att ge invånarna möjlighet att få svar på frågor om boende, bidrag m.m.

Detta är ett inspirerande exempel på ett projekt som kräver relativt stora nyinvesteringar, men den s.k. 'rullande fonden' är självförsörjande på lång sikt eftersom förmånstagare som säljer sina hus måste betala tillbaka bidraget, plus en andel av fastighetens mervärde.

Med en budget som varierar mellan 10 000 till 1 miljoner euro förbättrade projektet den genomsnittliga energiförbrukningen i bostäder på 275 kWh/m², från 519 kWh/m² till 244 kWh/m². Till följd fick varje bostad en genomsnittlig besparing på 6492kg CO₂/år, och 95 % av hälsoriskerna från exponering för fukt, CO₂, elstötar och brand eliminerades.

Projektets förmånstagare: Energifattiga, låginkomsttagare

Finansiering: Lokal finansiering av OCMW Gent (socialkontoret Gent)

Yrkesverksamma:

- Arkitekter
- Ingenjörer
- Lokala/nationella myndighetspersoner
- Forskare
- Socialarbetare
- Tekniker

Photo by Mattis Ketels on Unsplash

Partners: Det civila samhällets organisationer, bostadsförmedlare, lokala myndigheter, kommunen, privatföretag, universitet/forskningscentrum, socialkontor, handelskammare. Huvudsakligen: City of Gent, OCMW Gent, CLT Gent, Belfius, vzw SIVI, Samenlevingsopbouw Gent vzw, Domus Mundi vzw, REGent vzw, Bouwunie, Technologicampus Gent van KULeuven

Typ av intressenter: Privata företag

Projektet ICCARus är baserat på detta projekt och betjänar hela Ghent. Projektet utökades till upp till 100 bostäder.

Energia su Misura

2016

2017

Energia su Misura syftar till att stödja utsatta familjer i subventionerade bostäder som ägs av de lokala myndigheterna, effektivisera energiförbrukningen och minska energikostnaderna genom avläsning av energiräkningar och installation av smarta enheter kopplade till elektriska apparater och en central elmätare.

Faser av energifattigdom:

- Diagnos
- Planering
- Genomförande

Typ av intervention:

Kapacitetsuppbyggnad och utbildning, karakterisering, kommunikationskampanj, konsumentrådgivning, skydd och egenmakt, datainsamling, hushållens energieffektivitet och renovering, politiskt stöd, engagemang av intressenter, transparens och informationsdelning

Ämnen: Svårbehandlade hem, beteende, inomhuskomfort, information och medvetenhet, skulder, bostadskvalitet, energitillgång och -förbrukning, energibesiktningar, säkerhet, energieffektivitet, smarta mätare, energipriser, utrustning, utsatta konsumenters

Projektet innehåller följande huvudelement:

- Förbrukningsmedvetenhet
- Beteendeförändringar
- Prisvärda och effektiva energilösningar för hushåll
- Förbättrad energieffektivitet på konstruktionsnivå
- Ekonomiskt stöd tillgängligt
- Medvetenhet hos beslutsfattare

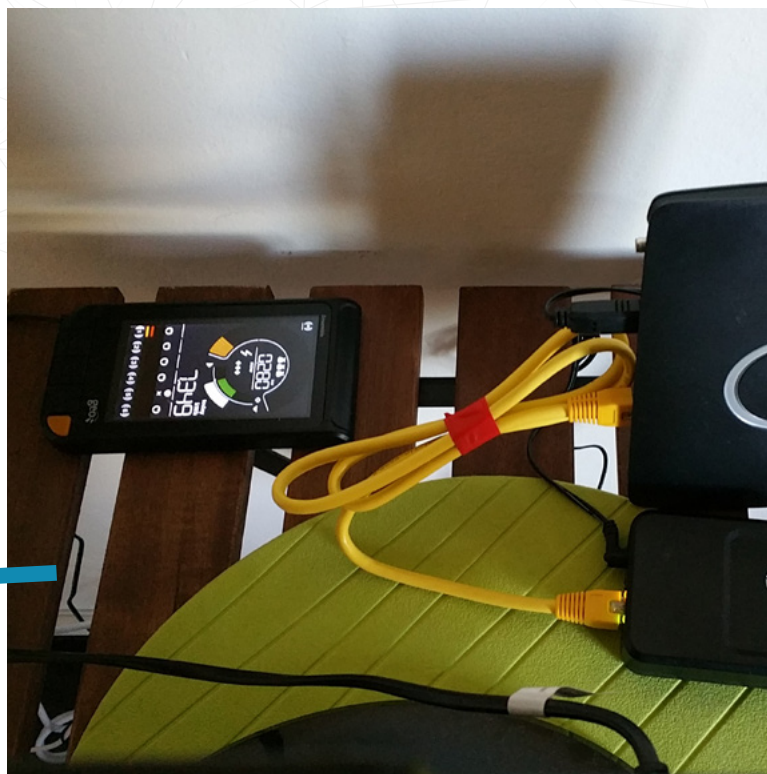
Projektet består av följande etapper:

- Identifying energy poor and vulnerable families.
- Identifiera utsatta och energifattiga hushåll.
- Engagera identifierade familjer i initiativet, genom att komma överens om installation av ett energiförbrukningskit och delta i forskningsprocessen.
- Installation av kitet och en första omgång av energirådgivning.
- Övervaka energiförbrukning och ge personlig rådgivning i enlighet med förbrukningsvanor.
- Tillhandahålla en detaljerad rapport med personlig rådgivning.
- Efter förbrukningsanalysen får hushållen återkoppling om hur de kan optimera sin energiförbrukning genom beteendemässiga och billiga energieffektiviseringsåtgärder. Fastighetsförvaltarna informeras sedan om hur de kan förbättra byggnadernas allmänna effektivitet. Projektet håller offentliga evenemang för att öka medvetenheten om energifattigdom, sårbarhet och energieffektivitet, riktade till utsatta konsumenter, invånare i subventionerade byggnader och lokala beslutsfattare.

Projektet genomfördes inom en **budget på mellan 10 000 och 1 miljon euro** och omfattade **30 hushåll** via intervjuer och undersökningar och omfattade **70 utsatta människor** i projektaktiviteterna. De utsatta hushållens genomsnittliga energiförbrukning **minskades med 35 % av den genomsnittliga, inhemska förbrukningen**. De utsatta hushållen nådde en energibesparing på ca 1 % tack vare deras engagemang i projektet.

Det är ett bra exempel på hur hyresgäster i subventionerade bostäder och lokala myndigheter och andra intressenter kan samarbeta. Den främsta utmaningen är att hålla de olika aktörerna närvarande och engagerade.

Top: Energy Monitoring System installed at participant's home, RSE. Bottom: Logo RSE

Projektets förmånstagare: Energifattiga, låginkomsttagare

Finansiering: Inhemsk finansiering från Ministry of Economic Development

Yrkesverksamma:

- Ingenjörer
- Lokala/nationella myndighetspersoner
- Forskare
- Tekniker och sociala aktörer

Partners: Comune di Milano (lokal myndighet), Metropolitana Milanese S.p.A. (social bostadsförmedlare), Ministry of Economic Development (inhemsk myndighet), RSE S.p.A - Energy Research Institute, (Universitet/Forskningscentrum) och lokala aktörer (t.ex. AISFOR)

Typ av intressenter: Allmänheten, lokala myndigheter, nationella/internationella myndigheter, beslutsfattare

Energy Advise Points (PAE)

2016

pågående

Barcelona's Energy Advice Points (PAEs) med mål att identifiera och bekämpa energifattigdom och förbättra energieffektiviteten i Barcelona. Vem som helst kan kontakta PAE:er för att få veta mer om sina energirättigheter och få hjälp med att minska kostnader för samhällsnyttiga tjänster. Man vill även garantera rätt till energi genom att förhindra att el- och vattenförsörjningen stängs av p.g.a. obetalda räkningar.

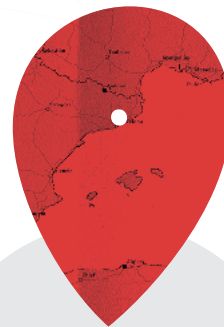
Faser av energifattigdom:

- Implementering

Typ av intervention:

Kapacitetsuppbyggnad och utbildning, konsumentrådgivning, skydd och egenmakt, hushållens energieffektivitet och renovering, införande på arbetsmarknaden

Ämnen: Beteende, skulder, anställning, energitillgång och förbrukning, utsatta konsumenter

Barcelona, Spanien

Geografisk omfattning:
Lokalt

Syftet med projektet är att:

- Upptäcka och åtgärda energifattigdom.
- Uppmuntra lokala ansträngningar för att bekämpa energifattigdom.
- Främja anställningsmöjligheter för människor som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden.
- Validera konceptet "peer-to-peer worker" (P2P-arbetare) för att förbättra omsorgen. Peer-to-peer workers har upplevt utsatthet och tillhandahåller energirådgivning till utsatta människor.

PAE - Puntos de Asesoramiento Energético (Energirådgivningspunkter) är en gratis kommunal tjänst grundad i idén att övergången till grön energi bara kan ske när social jämställdhet och sociala förmåner kan säkerställas. Målet är social integration, inte bara genom att bekämpa energifattigdom, men även genom att skapa arbetsmöjligheter för utsatta grupper.

Det finns **12 Energirådgivningspunkter (PAE:er)**, huvudsakligen Barcelonas kommunfullmäktiges bostadskontor. Varje PAE består av två rådgivare, två talespersoner, två energiombud och en samordnare. Dessutom anställde man 32 arbetslösa personer på lång tid, som utbildats som energirådgivare i ett tidigare pilotprogram - "Energia la Justa". Varje år anställer man dessutom 20 yrkesverksamma, med begränsad tillgång till arbetsmarknaden, som får två månaders

Stromspar-Check (energisparcheck)

2008

pågående

Rådgivare från Stromspar Check (SSC) ger gratis rådgivning till låginkomsthushåll i sina hem över hela Tyskland om hur de kan spara energi och vatten, och om andra frågor som uppvärmning och hur de kan inkludera klimatskyddsåtgärder i sin vardag. De deltagande hushållen gör inte bara ekonomiska besparingar, de bidrar även till att skydda miljön och energiomställningen.

Faser av energifattigdom:

- Diagnos
- Planering
- Genomförande
- Resultatbedömning

Typ av intervention: Kapacitetsuppbyggnad och utbildning, karakterisering, konsumentrådgivning, skydd och egenmakt, hushållens energieffektivitet och renovering, introduktion till arbetsmarknaden, övervakning och resultatbedömning, engagemang av intressenter, transparens och informationsdelning

Projektets förmånstagare: Äldre, energifattiga, låginkomsttagare, nationella/lokala myndigheter

150 platser, Tyskland

Geografisk omfattning:
Nationell

SSC-rådgivare är tidigare långtidsarbetslösa som genomgått omfattande utbildning. De är helt införstådda med kundernas svåra ekonomiska och sociala situation och kan på ett trovärdigt sätt ge dem rådgivning som jämligar. SSC-rådgivare besöker hushåll som anmält sig för ett besök, och med hjälp av en databas beräknas möjliga besparingar. SSC-rådgivarna ger sedan praktiska tips om hur hushållen kan spara energi genom att bland annat installera energi- och vattenbesparande anordningar ("omedelbara hjälpmedel") som LED-lampor, tidbrytare, vattenbesparande duschmunstycken m.m. SSC omfattar 150 lokala projekt som är jämnt utspridda geografiskt och inkluderar lokala välfärdsorganisationer.

SSC omfattar 150 lokala projekt som är jämnt utspridda geografiskt och inkluderar lokala välfärdsorganisationer. **Pilotprojektet utvecklades av Frankfurts kommun år 2005.** Trettio lokala projekt etablerade en grannskapsstrategi med en fysisk installation där boende kan få information om energibesparingar och SSC före hembesök. De lokala projekten erbjuder och genomför kurser i energibesparingar för rådgivare (kurskoncept, handledning, material och onlineplattform), samt regelbundna workshops för ömsesidigt utbyte och lärande (t.ex. bästa praxis). De sociotekniska och energirelaterade projektstandarderna och databasen utvecklas kontinuerligt enligt projektkraven, som bevakning av önskade förändringar, kylutbyte eller grannskapsrelaterad rådgivning.

För själva rådgivningen revideras installations- och upphandlingskriterierna kontinuerligt och nya rådgivningsinriktningar på miljöskydd i vardagen implementeras. För en bättre räckvidd till

landsbygdsområden utvecklar och implementerar SSC nya erbjudanden utifrån lokala grannskapsmetoder, och utökar användningen av kommunikationskanaler, som online- och telefonrådgivning.

Tysklands energisparinitiativ Stromspar-Check Kommunal är ett framgångsrikt gränsöverskridande projekt mellan välfärdsorganisationer och energi- och klimatskyddsmyndigheter. Långtidsarbetslösa utbildas till energisparrådgivare.

De ger låginkomsthushåll rådgivning om olika sätt att spara el och vatten. Sedan 2008 har över 382 000 hushåll fått rådgivning. Hushållens kostnadsbesparingar varierar mellan 100 och 250 euro per år.

Neben Strom werden auch Wasser- und Heizenergieverbrauch gemessen und bewertet © Bundesprojekt Stromspar-Check

Ämnen: Värme- och kylsystem, hushållsapparater, klimatförändringar, samhällen, idéutveckling/innovation, copingstrategier, inkomst, inomhuskomfort (termisk komfort, boendekvalitet), information och medvetenhet, skulder, utbildning, sysselsättning, energitillgång och -förbrukning, energieffektivitet, energipriser, socialt stöd, utrustning, utsatta konsumenter (funktionshindrade, studenter, hyresgäster, allmännyttiga boenden)

Finansiering: National Funds for the German National Climate Initiative, jobbcentra, lokal finansiering

Typ av intressenter: Elleverantör, allmänheten, lokal myndighet, universitet

Yrkesverksamma:

- Ingenjörer
- Socialarbetare

Med en budget på cirka 1 miljon euro har projektet nått och gett rådgivning till över **380 000 personer**, sparat **300 kg CO₂ per hushåll** efter samråd, anställt cirka **7 000 energisparrådgivare** och genomfört **20 000 fokuskonsultationer** om klimatskydd och resurshushållning i vardagen.

YouTube:

<https://www.youtube.com/channel/UC8wGJSJopjhb3msiKGb0m6Q>

Facebook:

<https://www.facebook.com/stromsparcheck>

Partners: Det civila samhällets organisation, Energimyndighet (lokal och regional), energimyndigheten (inhemsk), inhemsk myndighet. I detalj: Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety (BMU), National Climate Initiative – Germany, German Caritas Association (DCV), Federal Association of Energy and Climate Protection Agencies, Berliner Energieagentur, Energieagentur Regio Freiburg, eza! Energie- und Umweltzentrum Allgäu, prisma consult GmbH, BEKS EnergieEffizienz GmbH, Klimaschutzagentur Region Hannover, över 100 lokala sociala välfärdsorganisationer över hela Tyskland

Liknande projekt i andra europeiska länder: Free Energy Scan (Flandern, Belgien), Energirådgivningspunkter (Barcelona, Spanien).

Green Doctors

2000

pågående

Green Doctors är energieffektivitetsexperter som besöker människor i deras hem över hela Storbritannien, och hjälper utsatta hushåll att minska sina energiräkningar, hålla sig varma och förbättra sina levnadsvillkor. Arbetet är livsavgörande i Storbritannien, med 1 av 10 hushåll i energifattigdom.

Cheshire, Barnsley, Kirklees, Sunderland, Stoke, Newcastle under Lyme, Staffordshire Moorlands, Blackpool, Burnley or Rochdale, Greater Manchester, London, Northeast and Yorkshire, Leeds, Bradford District, Storbritannien

Geografisk omfattning: Lokalt

Faser av energifattigdom:

- Planering
- implementering

Typ av intervention: Kapacitetsuppbyggnad och utbildning, kommunikationskampanj, konsumentrådgivning, skydd och egenmakt, hushållens energieffektivitet och renovering

Ämnen: Hälsa, beteende, värme- och kylsystem, hushållsapparater, inomhuskomfort, information och medvetenhet, tillgång till och förbrukning av energi, energibesiktningar, energieffektivitet, energipriser, socialt stöd

Det bidrar dessutom till att minska koldioxidutsläppen.

De som deltar i Green Doctor-programmet får tillgång till en mängd gratistjänster med syfte att:

- Identifiera orsaker till värmeförluster i huset.
- Bidra till att åtgärda problem som fukt och mögel.
- Dela användbara spartips för el och vatten, samtidigt som det förbättrar både säkerheten och komforten.
- Installera enkla energi- och vattensparåtgärder, t.ex. tätningslister.
- Underlätta byte av elleverantörer för att spara pengar.
- Underlätta åtkomst till hjälp, som nödvärme, statliga subventioner och bidrag och rådgivning om el- och vattenskulder.

Lokala myndigheter deltar i partnerinitiativet som är ett inspirerande exempel på en långsiktig tjänst för människor i behov av praktiska lösningar, samtidigt som man tar hänsyn till utmaningarna i samhällen som lever i energifattigdom.

Photos by Groundwork

Projektets förmånstagare: Energifattiga, låginkomsttagare

Finansiering: Privatfinansiering, nationell, regional och lokal finansiering av 'Cadent Foundation Green Doctor'

Typ av intressenter: Kommuner, lokala myndigheter

Partners: Groundwork UK (välgörenhet), Cadent Foundation Green Doctor (välgörenhet), bostadsförmedlare (offentliga, sociala och kooperativ), lokal myndighet

Yrkesverksamma:

- Arkitekter
- Socialarbetare
- Tekniker

**GREEN
DOCTOR**

Just a Change (JAC)

Just a Change är en ideell förening som renoverar bostäder för utsatta i Portugal, och mobiliserar volontärer för rehabilitering av hus i mycket dåligt skick.

Faser av energifattigdom:

- Diagnos
- Planering
- Genomförande
- Resultatbedömning

Typ av intervention:

Kapacitetsuppbyggnad och utbildning, karakterisering, kommunikationskampanj, hushållens energieffektivitet och renovering, övervakning och resultatbedömning, transparens och informationsdelning

Ämnen: Kommuner, utbildning, energibesiktningar, energieffektivitet, utrustning, rättvisa och jämlikhet, svårbehandlade hem, hushållsapparater, inomhuskomfort, isolering, bostadens kvalitet, landsbygdsområden

Föreningen utvecklar aktiviteter med följande inriktningar:

- **Diagnos:** Det lokala nätverket av socialpartners kartlägger och identifierar familjer i bostadsfattigdom.
- **Mobilisering:** Föreningarna ansvarar för mobilisering av de primära resurser som krävs för projektets genomförande.
- **Renovation:** Under konstruktionen fokuserar man på att bilda partnerskap med förmånstagarna för att förstärka effekten det har på samhället. Förmånstagarna uppmuntras att delta under interventionen.
- **Uppföljning:** Med sitt nätverk av lokala partners säkerställer föreningen att de förändringar och effekter som uppnåtts under rehabiliteringsarbetet inte går förlorade, genom att garantera att varje familj får hjälp av socialarbetare i andra sociala frågor.

Utvecklade åtgärder inkluderar:

- Redigera och publicera information.
- Samarbeta med partners för genomförande av interventioner i hushåll.
- Främja och delta i kongresser, konferenser m.m. angående åtgärder i linje med föreningens mål.
- Finansiering.

JAC är ett bra exempel på en förening som verkar lokalt med hjälp av frivilliga och nyskapade partnerskap. Lokala myndigheter hjälper föreningen att identifiera utsatta

hushåll, och frivilliga hjälper till att renovera bostäderna under sommar- och träningsläger och andra aktiviteter. En nyhet är ett nationellt nätverk som underlättar samarbete och delande av kunskaper mellan olika myndigheter och partners.

Med en **budget på mellan 100 000 och 1 miljon euro** har föreningen renoverat **nära 240 bostäder** och **65 sociala institutioner** fram till 2020, under ett volontärprogram över hela Portugal. Sammanlagt såg man en registrering av över **5 000 frivilliga** och **4 500 förmånstagare**.

Bara under år 2020 lyckades man via partnerskap med privata företag att:

- Mobilisera 37 energitekniker för volontärarbete på platsen och rekrytering av frivilliga hantverkare.
- Utge 26 energicertifikat för rehabiliterade hus, samt stödja och vägleda energirehabilitering i bostäder.
- Installera solcellsanläggning för egenförbrukning.
- Installera 13 fall av energieffektiv utrustning.
- Höja energiklassificeringen 65 % i analyserade bostäder efter interventionen.

Photo by Just a Change

Projektets förmånstagare:
Låginkomsttagare, studerande

Finansiering: Privata och medborgarfonder

Yrkesverksamma:

- Arkitekter
- Ingenjörer
- Lokala/nationella myndighetspersoner
- Studerande
- Tekniker
- Volontärer

Partners: Vålgörenhet, gräsrotsfinansiering, lokal myndighet, NGO, privat företag: EDP, Fundação Manuel António da Mota, Portugal Inovação Social, IKEA, Prio, Leroy Merlin, Voltalia, Amorim, Schuss, Porto., Cascais, Monchique, Obidos, Sever do Vouga, Palmela, Torres Vedras, Santa Comba Dão, Arganil, Capital do Ovo, Tondela, Estrela, Campolide, sociala investerare och tekniker, ledning och resursleverantörer

LIGAR – Energy for All

2017

2019

LIGAR har samlat ett mångfacetterat team av experter för att utveckla ett inkluderande och heltäckande system för att bekämpa energifattigdom. Det börjar med identifiering och kartläggning av utsatta områden i energifattigdom, följt av direkt och personligt engagemang med utsatta konsumenter i utvalda regioner för att förstå deras situation och vad som kan göras för att förbättra den. Slutligen genomförs lokala åtgärder i utsatta hem för ökad medvetenhet och stöd genom energieffektiviseringsstrategier.

Faser av energifattigdom:

- Diagnos
- Planering
- Genomförande

Typ av intervention:

Kapacitetsuppbyggnad och utbildning, karakterisering, konsumentrådgivning, skydd och egenmakt, hushållens energieffektivitet och renovering, transparens och informationsdelning

Projektet har utvecklat följande aktiviteter:

- Utveckling av Energy Poverty Vulnerability Index (EPVI), en kvantitativ analysmetod för att bedöma och kartlägga utsatthet för energifattigdom (vinter och sommar), som kombinerade modellering av byggnaders energibehov, energistatistik och socioekonomiska indikatorer. Med den här metoden valdes 10 av de mest utsatta regionerna ut för intervention, beroende på deras högre utsatthetsnivåer under sommar och vinter, territoriell typologi (landsbygd/stad), befolkningsstorlek och lättillgänglighet och kommunikation med lokala myndigheter. Resultaten analyserades mot en bakgrund av kompletterande regionala indikatorer, som andelen sociala bostäder, informella bostäder och socialbidragstagare, som är typiska för energifattigdom.
- Implementering av en intervjubaserad, kvalitativ analys i utvalda områden för att nå ut till utsatta konsumenter, identifiera deras situation och sammanhang samt identifiera interventionsmöjligheter för energianvändning i deras hem. Intervjuerna fokuserade på bostadskarakterisering, renoveringsarbeten, nuvarande skick, tillfredsställelse med bostaden, uppfattning om komfort, utvärdering av termisk komfort, metoder för att hantera kyla och värme, hushållsutrustning, energiförbrukning och besparingar, familjebudget, effekter av den ekonomiska krisen, energiförsörjningskontrakt, tillgång till information, dagliga vanor och hushållens sammansättning.

- **Man tar itu** med de identifierade orsakerna till utsatthet genom lokala åtgärder för att öka medvetenheten i lokalsamhället och främja energieffektivitet. Initiativen inkluderade utveckling av en energieffektivitetsmanual och en idé tävling för att främja innovativa idéer och stimulera lokala aktörers medvetenhet och engagemang för energieffektivitet. Kapacitetsuppbyggnad och teknisk utbildning gavs till energirådgivare som stödjer utsatta konsumenter att hantera energifattigdom genom dagliga energieffektivitetsstrategier och personlig hjälp med elräkningar- och kontrakt.

Med en budget på cirka 150 000 euro nådde projektet 10 regioner, intervjuade 100 individer och genomförde 500 lokala insatser. Det är ett inspirerande projekt där ett mångsidigt team av experter framgångsrikt kombinerade

kvantitativ och regional kartläggning och kvalitativa metoder baserade på intervjuer för att identifiera utsatta områden i behov av lokala åtgärder och interventioner, följt av lokala interventioner på platsen och på så sätt visa vägen från teori till praktik. Lokala myndigheter deltog som mellanhänder för att identifiera och ansluta till projektet och lokalbefolkningen.

De utmaningar som uppstod under projektet var främst relaterade till engagemang från lokala intressenter i idé tävlingar, datainsamling, engagemang med de utsatta konsumenterna och bristen på ekonomiskt stöd till utsatta hushåll för renovering av deras bostäder och utbyte av ineffektiv utrustning. Slutligen var resultaten och den verkliga inverkan av projektet svåra att övervaka.

Energy Poverty Vulnerability Index (EPVI) (winter and summer), photo by Ligar

Ämnen: Områdesbaserad inriktning, beteende, hushållsapparater, idéutveckling/innovation, hanteringsstrategier, kulturella faktorer, information och medvetenhet, utbildning, energitillgång och energiförbrukning, landsbygdsområden, energieffektivitet, utrustning

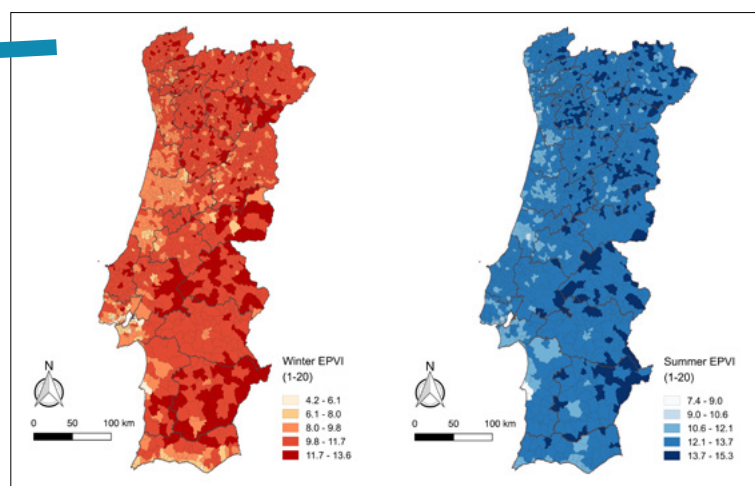
Projektets förmånstagare: Energifattig befolkning, lokala myndigheter, energirådgivare

Finansiering: Nationell finansiering från the National Energy Services Regulator (ERSE) via the Plan For The Promotion of Efficiency of Electricity Consumption (PPEC)

Yrkesverksamma:

- Ingenjörer
- Samhällsvetare
- Tekniker

Partners: Adene (nationellt energibolag), Center Of Digital Inclusion – CDI (NGO), Sair Da Casca (socialt konsultföretag), FCT-NOVA (universitet), Social Sciences Institute – ICS (universitet)

Types of Intressenter: Allmänheten, nationell myndighet

Liknande projekt i andra länder: ARCAS (Portugal, Frankrike och Spanien), Energifattigdomsindikatorer (Barcelona, Spanien), Habita_RES (Spanien), Teknisk studie av energifattigdom (Madrid, Spanien).

Lumină pentru România (Light for Romania)

2013

pågående

Light for Romania Light for Romania är ett socialt initiativ inriktat på hushåll utan elektricitet och ljus. Utsatta människor identifierades via dokumentanalys och fältarbete. Lokala myndigheter bidrog med information om människor och hushåll utan elektricitet. Med en budget på mellan **100 000 och 1 miljon euro** installerade projektet solcellsanläggningar för gratis el till nästan **250 familjer** och **1 000 enskilda personer, 4 offentliga skolor och 2 kyrkor**. Sammanlagt installerades runt **300 solcellsanläggningar i 97 kommuner i 29 grevskap** i Rumänien.

Faser av energifattigdom:

- Diagnos
- Planering
- Genomförande

Typ av intervention:

Kapacitetsuppbyggnad och utbildning, integrering av förnybar energi

Projektet består av följande etapper:

- Skrivbords- och fältundersökningar, korrespondens med lokala och centrala myndigheter för att få information om invånare och hushåll utan tillgång till el.
- Finansiering av implementationsfasen, inklusive inköp, transport och installation av solcellsanläggningar.
- Installation av solcellsanläggningar. Under denna etapp utförde man fältundersökningar om övriga behov och kapacitet för boende och hushåll. Invånare och hushåll som ville ansluta till det allmänna elnätet erbjöds ekonomisk och teknisk vägledning.
- Teknisk vägledning för förmånstagare och övervakning av installerade solcellsanläggningar.

Detta är ett inspirerande exempel på ett projekt som tillhandahåller hållbara och gröna energilösningar till låga kostnader via privata och offentliga donationer för att bekämpa energifattigdom och möta behoven hos utsatta konsumenter. Samtidigt höjer projektet medvetenheten om energilösningar för utsatta konsumenter. Utmaningar som uppstod under projektet var relaterade till datainsamling, intressentdeltagande och lokala förordningar.

Photos by Free Miorița.

Ämnen: Elektrifiering, energitillgång och -förbrukning, förnybar energi, landsbygd, utsatta konsumenter

Projektets förmånstagare: Barn, funktionshindrade, äldre, energifattigdom

Finansiering: Privat finansiering från Fundatia Fan Courier, Dedeman, Unicredit Bank, Nn România, Siemens Energy, Ropeco, Ikea, Cardif-Assurances, Tiab Sa, Mercedes-Benz Financial Services, privat finansiering

Partners: Vålgörenhet, kommersiell organisation, gräsrotsfinansiering, media, NGO, privat företag

Typ av intressenter: Allmänheten, lokal myndighet

Yrkesverksamma:

- Journalister
- Studerande

Fényhozók Alapítvány (LightBringers Foundation)

2014

pågående

I byn Banks, och i synnerhet den romska bosättningen “Mária telep”, har de fattigaste hushållen problem med tillgång till energi och/eller att betala räkningar. The LightBringers Foundation har som målsättning att förvandla Baks till ett modellsamhälle av låginkomsthushåll. Tanken är att utveckla en anpassningsbar modell för regionens låginkomstfamiljer. För att uppnå detta mål och bekämpa energifattigdom tillhandahåller programmet förnybara energilösningar till utsatta hushåll i Baks.

Faser av energifattigdom:

- Implementering

Typ av intervention:

Kapacitetsuppbyggnad och utbildning, ekonomiska mekanismer, integrering av förnybar energi

Ämnen: Klimatförändringar, mänskliga rättigheter, samhällen, förnybar energi, landsbygd, underkonsumtion, utsatta konsumenter, etnicitet

Dél-Alföld, Baks, Ungern

Geografisk omfattning:
Nationellt och lokalt

Programmet installerar solpaneler för hushåll utan tillgång till elektricitet. Med **en budget på mellan 5 000 och 10 000 euro** tillåts utsatta grupper dra nytta av energiomställningen via en solidaritetsmodell.

Aktiviteterna utvecklas utifrån två grundprinciper: samhällsutveckling och teknisk assistans. Samhällsarbetet omfattar forum och rekrytering och utbildning av volontärer, fältnärvaro och en insamlingskampanj med en strukturerad kommunikationsstrategi. Den tekniska delen inkluderar utveckling och installation av ett solpanelssystem med en växelriktare för att systemet ska kunna fungera med minst 2 hushållsapparater, utöver belysning. Installationen sköts av utvalda och utbildade volontärer.

Projektet är ett inspirerande exempel på samarbete med lokalbefolkningen som förbättrar försörjningen för människor i utsatta samhällen. De största utmaningarna var relaterade till projektets småskalighet, bristen på personal för en effektiv ledning, otillräcklig finansiering och bristen på deltagande intressenter.

Photos by fényhozók.

Projektets förmånstagare: Barn, äldre, energifattiga, segregerade romska samhällen

Finansiering: Privata och medborgarfonder

Partners: Roma Versitas (civilsamhällets organisation), lokal myndighet, NGO, universitet/forskningscentrum

Yrkesverksamma:

- Socialarbetare
- Frivilliga

FÉNYHOZÓK

Namų ūkiai energetikos transformacijos kontekste (Hushåll och energiomvandling)

Hushållens huvudmål i samband med energiomvandling är att skapa ett system för att utvärdera energifattigdomen i Litauen och statliga insatser inom hushållsenergiområdet. Dessa kan användas för att forma landets politik och övervaka energifattigdomen för att skapa underlag för evidensbaserade och hushållsorienterade, **energipolitiska beslut**. Analysen och målinriktade åtgärder skulle minska energifattigdomen och uppnå de allmänna energimål som fastställts i den nationella energiöberoendestrategin, genom en rationell användning av begränsade resurser.

Faser av energifattigdom:

- Diagnos

Typ av intervention: Karakterisering, policystöd, reglering, engagemang av intressenter

Systemet är anpassat för inhemskt beslutsfattande och övervakning av energifattigdomen i Litauen. Systemet bygger på detaljerade och regelbundet uppdaterade, statistiska undersökningar och tillåter politiska simuleringar av enskilda hushåll. Nya verktyg för energifattigdomsövervakning och politisk analys (ENSPA-verktyg) har skapats för att säkerställa resultatens praktiska tillämpbarhet. Verktøyen tillåter en djupgående analys av den rådande energifattigdomen och simuleringar av politiska åtgärder för att utvärdera deras inverkan på olika hushåll, inkomstfördelning och energifattigdom.

I projektresultaten ingår analys av energifattigdomsindikatorer och hushållsinriktade, energipolitiska åtgärder, praktiska rekommendationer för att förbättra övervakningen av energifattigdom samt politikutformning. Identifierade problem med rekommenderade indikatorer från European Energy Poverty Observatory är inte bara relevanta för Litauen utan även för andra länder.

ENSPA-verktygen och projektanalysen kommer att medverka till evidensbaserade, energipolitiska beslut i hushållssektorn.

ENSPA-verktygen och projektanalysen kommer att medverka till evidensbaserade, energipolitiska beslut i hushållssektorn.

Projektet genomförs på inhemsk nivå och involverade samtal med lokala myndigheter. Det är ett bra exempel på en åtgärd som implementerats på "diagnosnivå" och har som mål att utvärdera nuvarande energifattigdom i Litauen. Det är till stor hjälp för länder som vill förbättra sin övervakning av energifattigdom och politiska analyser.

Med en **budget på mellan 10 000 och 100 000 euro** fastställer projektet två indikatorer för energifattigdom i Litauen. Eventuella utmaningar kan ligga i att hitta och samla in data och information. Övervakning av energifattigdom är en kontinuerlig process som kräver insamling av detaljerade data om hushåll och deras energiförbrukning. Det har ännu inte klargjorts om föreslagna alternativ till datainsamling av projektet kommer att genomföras med framgång.

Photo by Lietuvos Energetikos Institutas.

Ämnen: Värme- och kylsystem, inkomster, information och medvetenhet, lag och lagstiftning, reglering, energieffektivitet, energipriser, socialt stöd, skatter och avgifter, finansieringsplaner

Projektets förmånstagare: Nationella/lokala myndigheter, beslutsfattare

Finansiering: Nationell finansiering från Litauens forskningsråd

Yrkesverksamma:

- Lokala/nationella myndighetspersoner
- Forskare

Partners: Alliance of Lithuanian Consumer Organisations (konsumentförening), Ministry of Energy (nationell myndighet), Lithuanian Energy Institute (Universitet/forskningscentrum)

Typ av intressenter: Nationell/internationell myndighet

Residential Energy Efficiency for Low Income Households (REELIH)

REELIH-projektet syftar till att hantera effekterna av klimatförändringar och energifattigdom, samt förbättra hälsan och livskvaliteten för låginkomsttagare i flerbostadshus i Central- och Östeuropa.

Projektet hjälper till att etablera och utveckla en **investeringsmarknad för ombyggnader**, för att säkra det ekonomiska och politiska stödet från regeringar och lägga ökat fokus på förbättring av befintliga byggnader via lokala samarbeten.

Faser av energifattigdom:

- Diagnos
- Planering
- Genomförande
- Resultatbedömning

Typ av intervention: Kapacitetsuppbyggnad och utbildning, konsumentrådgivning, skydd och egenmakt, ekonomiska mekanismer, hushållens energieffektivitet och renovering, politiskt stöd, regleringar, engagemang av intressenter, transparens och informationsdelning

Kapacitetsuppbyggnad, utbildning och upplysning om energieffektivitet och rätt till adekvat boende. Projektet stödjer bostadsrättsföreningar i att planera och finansiera nödvändiga förbättringar och renoveringar.

Projektet samarbetar med banker och lokala myndigheter. Utvecklingen av en marknad för ombyggnad av bostadsenergi är en av projektets framgångar. Det öppnar för åtkomst till finansiering för låginkomsthushåll och har lockat subventionering från lokala myndigheter. Via REELIH-projektet har boende i bostadsrättsföreningar lyckats återbetala lån, med tydliga livsförbättringar som resultat.

Kommuner och statliga organ deltar i projektet för att definiera bästa praxis och policyrekommendationer och skapa subventioneringssystem med möjlig finansiering för återbetalning av lån.

REELIH integrerar samarbete och fokus på att minska energifattigdom hos låginkomstfamiljer för att uppnå helhetsförbättringar av invånarnas bostäder, och som har verklig inverkan på deras livskvalitet och miljön. Med **en budget på över 1 miljon euro** har programmet helt eller delvis renoverat över 100 byggnader och över **3 500** lägenheter, med en förbättrad livskvalitet för över **12 000** invånare.

Att öppna och omvandla marknaden för energieffektiva renoveringar av flerbostadshus är fortfarande den

största utmaningen på vägen mot ett fungerande "ekosystem" mellan olika intressenter – kommuner, finansieringsorganisationer, allmännyttiga företag och bostadsrättsföreningar. I CEE-regionen har bostadsrättsföreningar dålig representation och trovärdighet gentemot kommuner och banker, och det finns ett behov av

medlare som kan överbrygga klyftan, bygga förtroende och underlätta utvecklingen av komplexa finansieringsmodeller mellan olika intressenter. Att finna lösningar på detta problem och säkra finansiering är viktigt för projektets hållbarhet.

BiH renovation of rooftop

Ämnen: Beteende, klimatförändringar, samhällen, tillgång till och förbrukning av energi, energibesiktningar, energieffektivitet, jämställdhet och rättvisa, finansieringsplaner, värme- och kylsystem, hushållsapparater inomhuskomfort, information och medvetenhet, isolering, lagar och förordningar, bostadskvalitet, reglering

Projektets förmånstagare:

Energifattigdom, låginkomsttagare, beslutsfattare

Finansiering: Internationell finansiering från United States Agency for International Development (USAID)

Yrkesverksamma:

- Finansieringsinstitut
- Banker
- Kommuner
- Ministerier
- Allmännyttiga företag
- Underhållsföretag
- Byggföretag
- Energirevisor

Partners: Habitat for Humanity North Macedonia, Habitat for Humanity Armenia, (NGOs) ENOVA (privat företag), USAID (agentur)

Intressenter: Husägare, husägarföreningar, finansieringsinstitut, banker, kommuner, departement, allmännyttiga företag, underhållsföretag, byggföretag, energirevisor

REELIH har uppmuntrat myndigheter att subventionera energieffektiva interventioner. Yerevans kommun har subventionerat 40 % av alla energieffektiva interventioner. Habitat for Humanity Armenia verkar för en reform av Armeniens bostadslagstiftning och för att skapa en bättre investeringsmiljö för bostadsrättsföreningar. Regeringen i Tuzla Canton tog fram en femårsplan med fokus på energianvändning i bostadshus.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

REELIH
RESIDENTIAL ENERGY EFFICIENCY FOR
LOW-INCOME HOUSEHOLDS

Barrio Solar – Sharing renewable energy and solidarity in the community

Barrio Solar är ett initiativ med fokus på delad förbrukning av solenergi i bostadsområden, via installation av solcellsanläggningar. Den första installationen i Barrio Solar ska ske i Actur, i staden Zaragoza. Barrio Solar har som mål att erbjuda ren, billig och lokal energi ur solidaritetssynpunkt.

Faser av energifattigdom:

- Planering
- Implementering

Typ av intervention:

Kapacitetsuppbyggnad och utbildning, karaktärisering, kommunikationskampanj, konsumentrådgivning, skydd och egenmakt, integration av förnybar energi, engagemang av intressenter

Ämnen: Beteende, klimatförändringar, inomhuskomfort, information och medvetenhet, förnybar energi, energitillgång och energiförbrukning, energibesiktningar, energieffektivitet, utsatta konsumenter

Installationen i Barrio Solar består av ett 100 kWp-solcellsanläggning på taket av en offentlig byggnad. Både boende och företag på mindre än 500 meter från anläggningen kan delta utan några egna investeringar. De behöver endast betala en låg månadsfaktura med en besparing på runt 30 % av sina energikostnader.

Barrio Solar är ett solidaritetsinitiativ för gratis energi till alla invånare i utsatta stadsdelar. Tio procent av den genererade elektriciteten från solcellsanläggningen avsätts för familjer i energifattigdom och finansieras av övriga invånares månadsavgifter. Utsatta familjer har tillgång till denna elektricitet utan att behöva betala en månadsavgift, tack vare de besparingar som görs via solenergin.

Barrio Solar är ett initiativ som vill inspirera till en energikultur och eget maktagande i grannskapet. Av denna anledning, och i samband med solcellsinstallationen, har man inrättat "Barrio Solar Office" för att genomföra workshops, deltagandeprocesser och ge råd om energieffektivitet och hållbarhet för boende i området.

Projektet består av följande etapper:

- Grannskaps- och företagsmodell i området.
- Val av tak.
- Projektspridning och engagemang av deltagare.
- Utvärdering och engagemang av utsatta.
- Installation av solcellsanläggningar.
- Barrio Solar Office: energirådgivning, workshops, teknisk assistans.
- Uppföljning av förbrukning och indikatorer.

Barrio Solar med en budget på 100 000 till 1 miljon euro syftar till att involvera 200 invånare (varav 20 har upplevt energifattigdom) i kollektiva solcellsinstallationer, och att installera 100kWp solcellspaneler för en minskad elräkning på 30 % per person.

Photos by ECOCES and EDP.

Projektets förmånstagare:

Energifattigdom, låginkomsttagare, allmänheten

Finansiering: Privat finansiering från Fundación EDP, Schneider Electric Foundation

Yrkesverksamma:

- Ingenjörer
- Socialarbetare
- Tekniker

Partners: ECODES (NGO) EDP (elleverantör), Zaragoza City Council (lokal myndighet), bostadsförmedlare

BARRIO SOLAR®

ASSIST – Stödnätverk för energisparande i bostäder

Projektet ASSIST erbjuder en dubbelriktad strategi för att bekämpa energifattigdom.

Det handlar om att aktivt engagera sociala och energiaktörer för att främja ett effektivt införlivande av konsumenter på energimarknaden och utforma policyer på alla nivåer, för att hantera energifattigdom ur ett övergripande perspektiv.

Faser av energifattigdom:

- Diagnos

Typ av intervention:

Kommunikationskampanj, konsumentrådgivning, skydd och egenmakt, datainsamling, ekonomiska mekanismer, policystöd, engagemang av intressenter

Ämnen: Hälsa, hushållsapparater, utbildning, tillgång och energiförbrukning, energibesiktningar, energieffektivitet, socialt stöd, underkonsumtion, finansieringsplaner, utsatta konsumenter

Projektets förmånstagare: Energirådgivare, energifattiga, frontlinjearbetare, låginkomsttagare, utövare

Italien

Spanien

Belgien

Finland

Storbritannien

Polen

Geografisk omfattning: Lokalt, regionalt

Projektet har utvecklat följande aktiviteter:

Startpunkten är en omfattande studie i konsumentutsatthet och energifattigdom. Dessa kunskaper kommer sedan att hjälpa partners att finjustera aktiviteterna och ge inhemska och europeiska intressenter mer information för framtida initiativ.

Utbildning av HEA:er (hemenergirådgivare) för att förse dem med insikter om sociala frågor, kommunikation och tekniska frågor. Dessa rådgivare kan därefter erbjuda energirådgivning till utsatta konsumenter, för effektivare och säkrare energianvändning.

Skapandet och främjandet av ett nätverk av utbildade HEA:er underlättar tillgången till riktade effektiva stödåtgärder och främjar HEA:ers förmåga att stödja utsatta konsumenter. Utsatta konsumenter hjälps sedan etappvis genom en energieffektiv pilotåtgärd för att visa att en bra, inhemsk energieffektiv process är tekniskt och ekonomiskt genomförbar. De kombinerade resultaten och de specifika policyinriktade uppgifterna möjliggör för nationella och europeiska intressenter att mäta sina hushålls energibehov och rikta sina energieffektivitetsåtgärder till låginkomsthushåll i energiineffektiva hus.

Projektet är ett bra exempel på att inrätta en effektiv rådgivnings- och informationstjänst för utsatta användare, och hjälpa dem att förbättra sin komfort och minska sina energiräkningar. HEA-modellen kan replikeras. Lokala myndigheter deltar i form av operatörer i en helpdesk som ger råd till medborgarna.

Med en budget på över 1 miljon euro övervakades effekten av HEA:s stödaktiviteter under projektet, via följande indikatorer: (1) Energy Saving Indicator (ESI) som bedömer energi- och ekonomibesparingar och höjer komforten, och (2) Vulnerability Empowerment Factor (VEF) som bedömer konsumenternas förtroende under hantering

av energirelaterade frågor i sina bostäder. Med projektets hjälp uppnådde de deltagande konsumenterna mellan 2 och 7 % i ESI och VEF på 0,5.

Eventuella problem är i huvudsak relaterade till övervakningsprocessen. Detta kan vara ett problem i vissa länder utan digitala mätare och när övervakningsperioden är kortare än ett år och därmed inte omfattar säsongsmässiga variationer. I vissa fall täcker indikatorerna inte hela bilden, särskilt på platser med sociala tariffer. ASSIST-projektet har ställts inför vissa utmaningar relaterade till datainsamling, övervakning av engagemang från intressenter, t.ex. energifattiga.

ASSIST logo.

Projektet bygger på resultat från: SMART-UP (finansierat av H2020), ACHIEVE, ENFORCE, ENERGY AMBASSADORS, Sharing Expertise in Energy Advice across Europe (SeRENADe) (finansierat av Intelligent Energy for Europe) och INSIGTH_E (finansierat av FP7 2007–2013). Det italienska projektet "Consumare Meno Per Vivere Meglio" bygger på ASSIST-projektet och förutser skapandet av en 'one-stop shop' (helhetslösning) som förvaltas av utbildade HEA:er till stöd för lokalbefolkningen att bekämpa sin energifattigdom. Projektet finansieras av Compagnia San Paolo and Fondazione SNAM.

ASSIST
2GETHER

Partners: AISFOR (privat företag), RSE (forskningscentrum), Acquirente Unico (energibyrå (nationell)), Ecoserveis (NGO), Alginet Distribución Energía Eléctrica (elleverantör), Severn Wye Energy Agency Limited (NGO), Energy Ville/VITO (forskningscentrum), Fluvius (elleverantör), EAPNH (NGO), Vaasaett (forskningscentrum), Federacja Konsumentów (NGO), Polska nationella energisparmyndigheten (KAPE)

Finansiering: Europeisk finansiering från Horizon 2020-programmet

Typ av intressenter: Utvecklingsbyrå, elleverantör, allmänheten, institut, lokal myndighet, nationell/internationell myndighet, nätverk, beslutsfattare, privat företag, offentligt företag, universitet, konsultbyråer

Yrkesverksamma:

- Forskare
- Socialarbetare
- Tekniker
- Volontär
- Praktikanter (t.ex. tjänstemannakonsult, anställd på energimyndigheten, universitetsstudent)

EmpowerMed – Ge kvinnor egenmakt att bekämpa energifattigdom

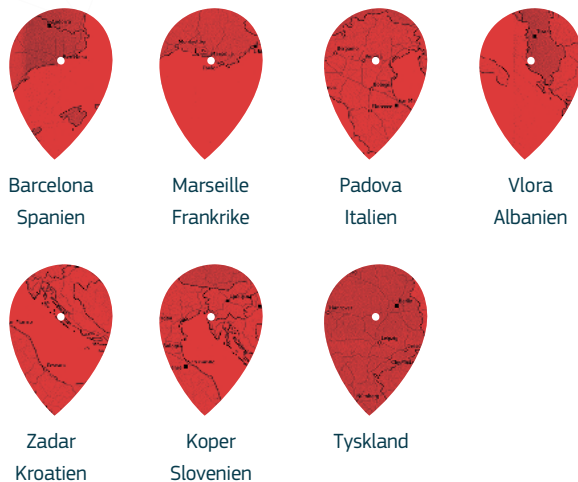
Det finns allt fler bevis för att kvinnor och kvinnoleda hushåll är oproportionerligt utsatta för energifattigdom. Det främsta målet med **EmpowerMed** är att bidra till att bekämpa energifattigdom och förbättra hälsan för människor som drabbats av energifattigdom i kustområdena i medelhavsländerna, med särskilt fokus på kvinnor. Projektet implementerar skraddarsydda, praktiska lösningar för att ge över 4 200 kvinnliga hushåll och andra utsatta grupper möjlighet att hantera sin energiförbrukning och förbättra sin tillgång till lämpliga energiresurser.

Faser av energifattigdom:

- Diagnos
- Planering
- Implementation
- Resultatbedömning

Typ av intervention: Kapacitetsuppbyggnad och utbildning, kommunikationskampanj, konsumentrådgivning, skydd och egenmakt, datainsamling, övervakning och konsekvensbedömning, policystöd, engagemang av intressenter

Geografisk omfattning: Nationellt, regionalt och lokalt

EmpowerMed bedömer effektiviteten och effekterna av de genomförda åtgärderna, för att formulera lokala, nationella och EU-politiska rekommendationer och främja politiska lösningar på lokal, nationell och EU-nivå bland 220 beslutsfattare, 560 sociala aktörer, 100 allmännyttiga företag, 180 hälso- och sjukvårdsexperten och 100 experter på energifattigdom. Lokala myndigheter i pilotområden som ingår i implementeringsfasen genom att sammankoppla projektaktiviteter och lokala aktörer.

Programmet utvecklar följande aktiviteter:

- **Rådgivningsmöten** med 20 – 30 personer som drabbats av energifattigdom, för att informera och utbyta kunskap och kompetens om energianvändning, läsa av energiräkningar, genomföra enkla åtgärder för energibesparingar och byta elleverantör. Detta tillvägagångssätt tar vara på nätverkets samlade kunskaper.
- **Hushållsbesök** med energibesiktningar, utrustningspaket och skraddarsydd rådgivning. Rådgivarna granskar el- och vattenräkningar och diskuterar hushålls vanor i el- och vattenanvändning. De identifierar möjligheter att spara el och vatten och implementerar lågkostnadslösningar, genom att installera kostnadsfria enheter.
- En mängd olika **gör-det-själv-lösningar**, såsom workshops för självinstallation av solcellspaneler, avläsning av smarta mätare och mindre lågkostnadsåtgärder.

- Bedöma genomförbarheten och tillhandahålla stöd för **tillgång till finansierungsplaner för energifattigdom** för renovering, förnybara energikällor och energieffektivitet.
- **Hälsoworkshops** som hjälper hälsoexperter och utövare att upptäcka hälsoeffekterna av energifattigdom och utrusta dem med enkla verktyg för att minska den negativa inverkan eller ge vägledning om andra stödprogram.

EmpowerMed är ett bra exempel på hur utsatta grupper kan ges egenmakt. Med en budget på över **1 miljon euro** är projektets mål att:

- Ge 10 200 människor egenmakt att bekämpa energifattigdom.
- Uppnå primära, årliga energibesparingar på 6,5 GWh.
- Minska koldioxidutsläpp med 1 600 ton årligen.
- Utbilda 420 huvudaktörer.
- Investera 135 000 euro i hållbar energi.
- Hushållsbesparingar på 780 000 euro.
- Befria 50 personer från skulder och elavbrott.
- Bidra till 8 policyer och åtgärder.

Vissa utmaningar p.g.a. begränsad tillgång till hushåll på grund av COVID-19-pandemin och förtroendeskapande med utsatta grupper på grund av deras tidigare erfarenheter av byråkrati.

Acting in visit, photo by EmpowerMed.

Ämnen: Svårbehandlade hem, hälsa, beteende, mänskliga rättigheter, samhällen, copingstrategier, inomhuskomfort (termisk komfort, boendekvalitet), skulder, energitillgång och energiförbrukning, energibesiktningar, energieffektivitet, smarta mätare, energipriser, socialt stöd, eget kapital och rättvisa (jämförbarhet, socioekonomiska klyftor), underkonsumtion, finansierungsplaner, utsatta konsumenter, kön

Projektets förmånstagare: Barn, funktionshindrade, äldre, energifattiga, genusorienterade, beslutsfattare, utövare

Yrkesverksamma:

- Ingenjörer
- Journalister
- Forskare
- Socialarbetare
- Volontärer
- Stadsplanerare
- Energiexperter

Finansiering: Europeisk finansiering från EU:s H2020-program

Partners: Civilsamhällets organisation, vårdpersonal, lokala och nationella myndigheter, media, nationell myndighet, nätverk, NGO: ESF, UAB, IREC, Sogesca, Focus, Geres, DOOR, Milieukontakt Albania, WECF

Typ av intressenter: Energibolag, lokal myndighet, nationell/internationell myndighet, beslutsfattare

ENPOR – Åtgärder för att bekämpa energifattigdom i den privata hyressektorn

ENPOR asyftar till att synliggöra energisårbarheten i den privata hyressektorn genom analyser och övervakning av energifattigdomens omfattning. ENPOR syftar också till att öka beslutsfattarnas kapacitet att förstå och bekämpa energifattigdomen i hyressektorn genom att anpassa och testa stödsystem för energieffektivitet.

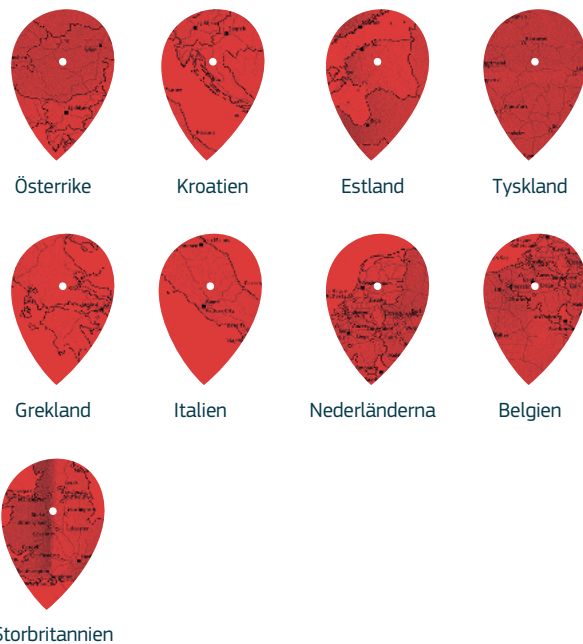
Faser av energifattigdom:

- Beslutsfattning
- Genomförande

Typ av intervention:

Kapacitetsuppbyggnad och utbildning, karakterisering, hushållens energieffektivitet och renovering, övervakning och konsekvensbedömning, policystöd, reglering, engagemang av intressenter

Ämnen: Beteende, värme- och kylsystem, hushållsapparater, copingstrategier, inomhuskomfort, information och medvetenhet, isolering, utbildning, bostadskvalitet, tillgång till och förbrukning av energi, energibesiktningar, energieffektivitet, socialt stöd, utsatta konsumenter

Geografisk omfattning: Nationellt, regionalt och lokalt

Projektet stöder anpassning och implementering av tio policyer i 7 medlemsländer, skräddarsydda för hyressektorns specifika behov och integrerade i bredare politiska målsättningar. Projektet väljer ut befintliga policyer baserat på deras medverkan till att lindra energifattigdom fram till 2030 och deras integrering i nationella energi- och klimatplaner. Urvalskriterierna är: läge, förvaltning, huvudsaklig finansiering och energiförsörjning, bostädernas energieffektivitet och grad av politiskt deltagande.

Projektet ska innehålla följande åtgärder:

- En noggrann undersökning av energifattigdomspolicyer i hyressektorn över hela EU. Skapa policyfaktablad och utarbeta policyförslag med politiker i så kallade REACT-grupper, där alla lokala och nationella intressenter som är relaterade till den specifika policyn involveras.
- Övervaka dimensionerna av energifattigdom i hyressektorn genom Energy Poverty Dashboard, ett onlineverktyg för att kartlägga och övervaka energifattigdom i Europa.

- Främja skräddarsydda policyer och ge riktlinjer för andra länder genom att anordna evenemang för lokala, regionala och nationella myndigheter, energibyråer och energifattiga hyresgäster och deras hyresvärdar.

Projektet är pågående och ett bra exempel på samarbete mellan hyresvärdar och hyresgäster. Det övergripande målet är att synliggöra energifattigdomen inom den privata hyressektorn och kvantifierbar i ett mer inkluderande sammanhang, och att stödja utformningen och genomföra skräddarsydda policyer. Lokala myndigheter bidrar med kunskaper om lokala samhällen och deras utmaningar.

COVID-19 har påverkat planering av fysiska event och kontakt med intressenter. Lokala val i Kroatien 2020/2021 ledde till ett minskat intresse från lokala myndigheter att delta i nya projekt.

ENPOR logo.

Med en budget på mellan 100 000 och 1 miljon euro har projektet som målsättning att:

- Involvera minst 5 000 konsumenter och 320 000 hushåll.
- Etablera/justera 10 policyer för energieffektivitet och/eller mindre förnybara energiinvesteringar som kan upprätthållas utan EU-stöd.
- Uppnå årliga, primära energibesparingar på 135,24 GWh.
- Investera 58,8 miljoner euro i energiombyggnader.

Actions to mitigate energy poverty in the private rented sector

Projektets förmånstagare: Nationella/lokala myndigheter, beslutsfattare, utövare, NGO:er, medborgare

Finansiering: Europeisk finansiering från Horizon 2020-programmet

Yrkesverksamma:

- Offentliganställda
- Forskare

Partners: Institute for European Energy and Climate Policy Foundation, Climate Alliance, The University of Manchester, University of Piraeus Research Centre, Drustvo Za Oblikovanje Odrzivog Razvoja, Centre for Renewable Energy Sources and Saving Foundation, Agenzia Nazionale per le Nuove Tecnologie, L'Energia e lo Sviluppo Economico Sostenibile, Tartu Regional Energy Agency, Austrian Energy Agency, Stichting Hogeschool Utrecht, Wuppertal Institut für Klima, Umwelt, Energie gGmbH, Union Internationale de la Propriete Immobiliere

Typ av intressenter: Institut, lokal myndighet, nätverk, universitet, beslutsfattare

Hauts-de-France Pass Renovation

2014

pågående

Hauts-de-France Pass Renovation

Hauts-de-France Pass Renovation är ett tekniskt och finansiellt program som implementerats i 12 territorier eller områden i regionen, utvecklat av regionala Public Service for Energy Efficiency (PSEE). Grundat på en innovativ ekonomisk modell betalar PSEE ut medel i förskott, som är avsatta för renoveringsarbeten. Förmånstagarna återbetalar i fullo eller delvis via genererade besparingar på sina elräkningar. PSEE fokuserar på en kraftfull och självreglerad ekonomisk modell för att avsevärt minska energiförbrukningen i bostadshus och främja den lokala ekonomin. Olika stöd erbjuds till ägare, hantverkare, lokala myndigheter och innovatörer.

Faser av energifattigdom:

- Planering
- Genomförande
- Resultatbedömning

Hauts-de-France, Frankrike

Geografisk omfattning:
Regionalt

Projektet stödjer ägare, hyresvärdar, privatpersoner eller kollektiva bostäder genom att tillhandahålla nyckelfärdigt tekniskt stöd i kombination med en överbryggande, ekonomisk lösning. Programmet omfattar alla faser av renoveringsprojektet, från information och rådgivning till underhåll, inklusive identifiering av ekonomiska lösningar. Hauts-de-France Pass Renovation beviljar ägare ett förskott på i genomsnitt 43 000 euro. När renoveringsarbetet är färdigt återbetalar ägaren återstående belopp via en månadsavbetalning som är mindre än eller lika med de uppnådda energibesparingarna.

Genom att agera på begäran och garantera betalning för renoveringsarbetet bidrar initiativet till en hållbar lokal marknad för energiförnyelse av bostäder och skapande av arbetstillfällen. Dessutom ges lokala myndigheter tillgång till ytterligare ett verktyg för att främja deras initiativ och politik angående energiomställning och bostadsförbättringar. De olika parterna och tredjeparterna kommer att kunna identifiera och informera potentiella förmånstagare, distribuera stöd och mobilisera lokala företag.

För aktörer inom innovation har PSEE potential för experiment och nya öppningar, tack vare det ingående dataanalyssystemet och som möjliggör övervakning av bostadens och ägarens energiförbrukning.

Initiativet är ett bra exempel på en innovativ finansieringsplan för en hel region, engagemang av intressenter, deltagande av små och medelstora företag och personliga lösningar. Några av programmet styrkor är den regionala myndighetens förmedlande roll mellan fastighetsägare och byggföretag med långsiktig finansiering, incitament att välja en genomgripande renovering och tjänstens integrerade karaktär.

Sedan 2014 har projektet investerat cirka **67 miljoner euro**, renoverat **över 800 enfamiljshus** och **2 200 lägenheter** och renoverat cirka **600 bostäder**. Förmånstagarnas levnadsvillkor har förbättrats med **26**

%, cirka **50 % energibesparingar** har gjorts och **63 %** av husen har förbättrats med minst 2 energiklasser.

En utmaning som uppstod var att 50 % av kostnaderna var tänkta att täckas av energicertifieringssystem (ESC:er) och i vissa fall hade projektledarna svårt att samla in ESC:er för alla berörda ägare. Dessutom kräver programmet en omfattande budget för att tillhandahålla de erbjudna lösningarna.

Photo by Charles Deluvio on Unsplash

Typ av intervention: Ekonomiska mekanismer, hushållens energieffektivitet och -renovering, övervakning och resultatbedömning

Ämnen: Värme- och kylsystem, inomhuskomfort, information och medvetenhet, isolering, bostadskvalitet, förnybar energi, landsbygdsområden, energieffektivitet, socialt stöd, finansieringsplaner

Projektets förmånstagare: Låginkomsttagare, alla ägare och delägare, boende eller hyresgäster i privata och allmänna bostadshus

Yrkesverksamma:

- Lokala/nationella myndighetspersoner
- Tekniker
- Hantverkare

Finansiering: Europeisk finansiering från European Fund for Regional Development (ERFD) och ELENA Funds (European Local Energy Assistance). regional finansiering från Picardie Regional Council.

Partners: Conseil regional Hauts-de-France (lokal myndighet)

Typ av intressenter: Allmänheten, lokala myndigheter, privata företag

På grund av initiativets framgång är Picardie Pass Rénovation uppföljaren till Hauts-de-France Pass Renovation.

EnergyMeasures – Skräddarsydda energilösningar för utsatta hushåll

EnergyMeasures bekämpar energifattigdom i sju europeiska länder genom direkta hushållsengagemang som kompletteras och stöds av toppmoderna policyer och praktiska innovationer. Projektet har som mål att förbättra energieffektiviteten i energifattiga hushåll genom en kombination av lågkostnadsåtgärder och förändringar i energirelaterade beteenden och metoder. Deltagande hushåll kommer att föras med lågkostnadsenergiåtgärder och ges egenmakt att ändra sina energirelaterade beteenden och metoder genom att ta hänsyn till befintliga boendeförhållanden och deras egen erfarenhet.

Faser av energifattigdom:

- Planering
- Implementering

Typ av intervention: Konsumentrådgivning, skydd och egenmakt, datainsamling, effektivisering och omstrukturering av hushållsenergi, politiskt stöd

Turnhout,
Flandern,
Belgien

Burgas och
Gabrovo,
Bulgarien

Cork och
Dublin, Irland

Eindhoven,
Nederländerna

Skopje,
Nordmakedonien

Biała, Bielsko,
Polen

Western Isles,
Skottland,
Storbritannien

Geografisk omfattning: Nationell

Man kommer dessutom att samarbeta med kommuner, energimyndigheter, bostadsrättsföreningar och andra relevanta aktörer för att bedöma hur nuvarande institutionella sammanhang på flera nivåer påverkar insatserna för att lindra energiutsattheten i de deltagande länderna. Utvärderingsresultaten kommer att användas för att utveckla och stödja implementeringen av policy- och praxisåtgärder som kommer att ta itu med strukturella frågor som leder till att hushållen fastnar i energifattigdom.

Genom detta arbete bidrar projektet till att minska deltagarnas utsatthet för energifattigdom, samtidigt som hushållens energiförbrukning och tillhörande utsläpp av växthusgaser minskar.

EnergyMeasures har en budget på **2 miljoner euro** som syftar till att:

- Främja energibesparingar (i kWh).
- Uppmuntra individuella beteendeförändringar.
- Bygga kapacitet genom utbildning.
- Skapa nya policyer och strategier.

Projektet är pågående och har valts ut för att möjliggöra en stegvis uppföljning av utvecklingen och genomförandet av olika åtgärder. COVID-19 har påverkat arbetsplanen, vilket lett till en omläggning av aktiviteter, särskilt personliga hushållsinsatser.

Ämnen: Beteende och praxis, hushållsapparater, kulturella faktorer, information och medvetenhet, lagar och lagstiftning, energitillgång och -förbrukning, energieffektivitet, underkonsumtion

Projektets förmånstagare: Energifattiga, beslutsfattare, utövare

Yrkesverksamma:

- Samhällsvetare
- Ingenjörer
- Energikonsulter
- Tekniker
- Journalister
- Socialarbetare
- Studerande

Finansiering: Europeisk finansiering från Horizon 2020-programmet

Partners: University College Cork, Energy Action CLG (välgörenhet), DuneWorks BV (privat företag), het Pon & Telos (universitet/forskningscentrum), Gemeente Eindhoven (lokal myndighet), APB Kamp C (universitet/forskningscentrum), Samlevingsopbouw Antwerpen (NGO), Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć "Energie Cités" (NGO), Habidom Dooel Skopje (bostadsförmedlare), EcoEnergy (NGO), Tighten Innse Gall Ltd (NGO), Oikoplus KG (privat företag)

Typ av intressenter: Energileverantörer, allmänheten, lokala myndigheter, regionala myndigheter, beslutsfattare, intressegrupper, icke-statliga organisationer, bostadsföreningar, välgörenhetsorganisationer

EnergyMeasures

Tailored measures supporting energy vulnerable households

Deep Retrofit Transforms Wexford Sheltered Housing

2017

2018

Bostadsprojektet Deep Retrofit Transforms Wexford Sheltered Housing

Bostadsprojektet Deep Retrofit Transforms Wexford Sheltered Housing byggde om tolv bungalower med ett sovrum för sociala hyresgäster i College View, Wexford. Dessa 12 hus var de första som drog nytta av 50 %-bidraget via SEAI:s Deep Retrofit Pilot-programmet. Alla husen byggdes i början av 70-talet och hade BER-klassificeringar F eller G före konstruktionen. Alla husen hade dessutom otillräcklig ventilation och köldbryggor, vilket resulterade i mögel på fuktfläckar på tak och invändiga väggytor.

Faser av energifattigdom:

- Implementering
- Resultatbedömning

Typ av intervention: Teknisk rådgivning och/eller intervention

Ämnen: Luftkvalitet, byggnadsisolering, energieffektivitet, hälsa, värme- och kylsystem, hushållsapparater, inomhuskomfort (termisk komfort, bostadskvalitet), bostadskvalitet

Alla husen byggdes om enligt A1, A2 och A3 BER-klassificering. Förutom energibesparingarna förväntas projektet innebära betydande hälsofördelar för ägarna, med förbättrad termisk komfort, renlighet, luftcirkulering och ökad livskvalitet.

Projektet har utvecklats av Wexford kommun med projektledningsstöd av 3CEA och inkluderar:

- Installation av tak-, vinds- och ytterväggsisolering i ett system och uppgradera ventilationen inom det befintliga takutrymmet för att säkerställa att det inte uppstår några problem efter arbetet. Detta förhindrade att köldbryggor uppstod i viktiga fogar.
- Förbättrad väggisolering (förbättring av ytterväggsisolering) för att minska byggnadens energiförbrukning för värme och tillhörande utsläpp.
- Installation av lufttäta lösningar – specifika membran och lufttät tejp användes genomgående, med särskild uppmärksamhet på känsliga punkter som fönster- och dörrkarmar.
- Genom minskad HLI (heat loss indicator) kunde sedan en värmepump med tid-, temperatur- och zonkontroll installeras.

Projektet är ett bra exempel på innovativ teknologi och samhällsengagemang. För att delta i systemet måste alla hem först testas för lufttätethet och energiklassificeras (BER) för att fastställa bostädernas aktuella energieffektivitet.

Med hjälp av DEAP-mjukvaran identifierades energieffektiva åtgärder för att uppnå den erforderliga minsta A3-klassificeringen.

Med en total budget på **368 000 euro och 25 000 euro per hushåll** uppnådde projektet följande:

- En månadskostnad på 25,50 euro per hushåll för värme och varmvatten.
- NZEB-energi och koldioxidmål i 10 av 12 bostäder.

- Hög tillfredsställelse vad gäller plats, allmänna resultat och husens utseende.
- BER-betyg i 8 av 12 bostäder:
- A i tre fall, B1 i fyra fall och C1 i ett fall.

Vissa svårigheter uppstod till resultat av vissa hyresgästers motstånd att ge upp sina befintliga värmesystem och skapa lufttätet.

Electric generation from solar panel, 3CEA

Projektets förmånstagare: Ägare, utsatt befolkning

Finansiering: Inhemsk finansiering från SEAI

Partners: Lokal myndighet, forskningscentrum, energibolag, privata företag via Dublin City Council, University College Dublin, Three Counties Energy Agency (3CEA), DCI Energy Efficient Solutions, Jeff O'Toole, Pw Thermal Building Solutions Ltd, Isover, Weatherglaze, LCC Group, Daikin, Aldes, ACTIV8 Solar Energies

Yrkesverksamma:

- Arkitekter
- Ingenjörer
- Forskare
- Lokala myndighetspersoner

Exempel på liknande projekt i andra länder: Green Neighbourhood (Grönt grannskap) i Agia Varvara (Grekland), bidrag för sociala isoleringsprojekt för hyresbyggnader (Belgien), Energiesprong-nätverket (Nederländerna), Winterization (Rumänien).

Green Pilot Urban Neighbourhood in Agia Varvara

Projektet har som mål att skapa en hållbar stadsenhet med “nära noll energibalans” i ett bostadskomplex med i huvudsak låginkomsttagare i Agia Varvara kommun. Syftet är att utnyttja potentialen för energibesparingar och utsikter för en betydande förbättring av det lokala mikroklimatet och miljön.

Faser av energifattigdom:

- Planering och implementering

Typ av intervention: Bidrag, kommunikationskampanj, hushållens energieffektivisering och upprustning, datainsamling

Ämnen: Samhällen, energitillgång och -förbrukning, energieffektivitet och -rättvisa, svårbehandlade hem

De utvalda byggnaderna får en energiuppggradering för att göra besparingar och använda förnybara energikällor (t.ex. kyla och uppvärmning med geotermisk energi). Målet är en minskad och rationaliserad energiförbrukning och minskade utsläpp. Material, system och metoder som har minst inverkan på miljön används. Samtidigt omkvalificeras och uppgraderas stadsmiljön i området för att förbättra mikroklimatet, undvika byggnadernas klimatbelastning och för att förbättra invånarnas termiska och visuella komfort.

Efter att ha kontrollerat byggnadens statiska tillräcklighet installerades extern värmeisolering och gamla fönster- och dörrkarmar ersattes med nya, högkvalitativa karmar med energiglas. Invånarna engagerades i ett utbildningsprogram som utnyttjade den lokala arbetskraften i ett låginkomstområde och skapade tillväxtpotentialer.

Kommunen hjälpte till att identifiera offentliga byggnader för renovering. Framgången för Green Neighbourhood bygger på ett aktivt deltagande från invånarna som i slutet av projektet kommer att nästan helt slippa betala för de energirelaterade kostnaderna. Projektet kommer att föra med sig en mängd ekonomiska, sociala och miljömässiga fördelar, och därmed öka invånarnas livskvalitet. Samtidigt kommer det att skapa jobbtillfällen och praktisk utbildning.

Som pilotprojekt har en byggnad framgångsrikt renoverats. Utifrån simuleringar har man kunnat dra slutsatsen att **en minskning på 75 % i värmeenergi och 35 % i kylenergi** via isolering och dubbelglas (enligt TRNSYS men lägre siffror och till och med negativa resultat har rapporterats när två enklare metoder använts under Standard 13790) om man använder persienner och eventuell nattkylning.

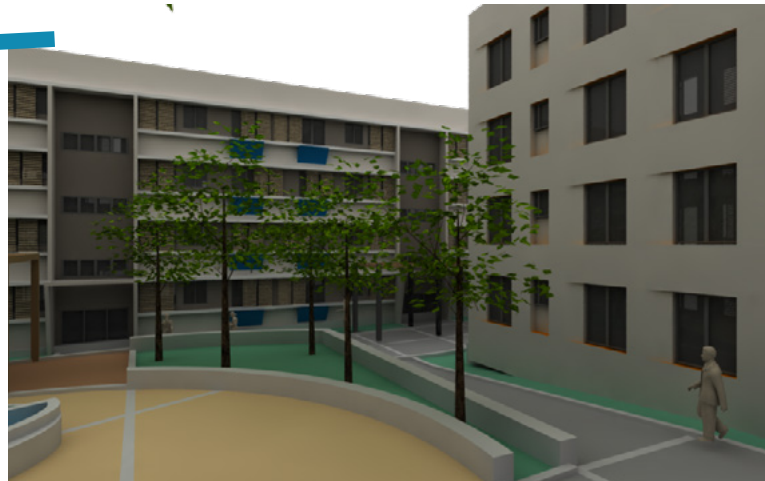
Photos by the Centre for Renewable Resources and Energy Saving.

Projektets förmånstagare: Allmänheten, bostadsförmedlare.

Finansiering: Inhemsk finansiering från ESPA, Europeisk finansiering från Operational Programme 'Environment and Sustainable Development' (EPPERAA)

Yrkesverksamma:

- Ingenjörer
- Arkitekter
- Stadsplanerare

Partners: Centre for Renewable Resources and Energy Saving (offentligt organ), Agia Varvara kommun

Typ av intressenter: Medborgare

Reddito Energetico

År 2019 lanserade Porto Torres kommun en fond som automatiskt förnyas där resurser tilldelas utsatta invånare via budgivning. Med fondens resurser (8 000 €) har de utvalda familjerna investerat i små solcellsanläggningar (<20 kW kapacitet) och provar på fördelarna med egenkonsumtion, samtidigt som kommunen återställer fonden genom att sälja överskottsel som produceras till nätet.

Faser av energifattigdom:

- Implementering

Typ av intervention: Elräkningsstöd, förnybar energi, socialt stöd

Den första åtgärden är tilldelning av ej återbetalningsbar offentlig finansiering för installation av solceller i de mest utsatta hushållen. Familjerna kan sedan inleda sin självkonsumtion, samtidigt som den energi som inte förbrukas säljs direkt till det allmänna nätet och intäkterna betalas in till den förnybara fonden för att finansiera installationen av nya solcellsanläggningar. De utvalda familjerna involverades dessutom i kapacitetsbyggnadsaktiviteter relaterade till ansvarsfull energiförbrukning.

Detta projekt är en bra åtgärd för att bekämpa energifattigdom och hjälper utsatta hushåll att sänka elräkningen genom att konsumera el från egna solcellssystem som inköpts via kommunens förnybara fond. Fonden hämtar sina resurser från försäljning av överskottsenergin som produceras i nätet. Samtidigt främjar åtgärden utvecklingen av rena elsystem. De positiva resultaten fick den italienska regeringen att replikera projektet på nationell nivå.

Med en budget på cirka 500 000 euro nådde man en diskret framgång på två år, vilket fick den italienska regeringen att tillämpa modellen i andra regioner (med början i Puglia) och slutligen lansera den på nationell nivå. Under 2019 har 50 solcellssystem installerats i Porto Torres, med en besparing på 9 000 euro för utsatta konsumenter, vad gäller elräkningar och minskade CO₂-utsläpp med 65 ton. Under det första året emottog fonden 6 000 euro från försäljning av överskottsenergin.

Den största utmaningen låg i att uppskattningen av producerad och förbrukad elektricitet visade sig vara inkorrekt (om än mindre än förväntat).

Photo by Bill Mead on Unsplash

Ämnen: Elräkningsstöd, förnybar energi, socialt stöd

Projektets förmånstagare: Allmänheten med särskilda förmåner för utsatta konsumenter

Finansiering: Lokal finansiering från Porto Torres kommun

Typ av partners: Energibolag

Partners: Municipality of Porto Torres, Gestore Servizi Energetici GSE S.p.a (energibolag)

Typ av intressenter: Medborgare

Yrkesverksamma:

- Ingenjörer
- Socialarbetare

Slime (Service Local d'Intervention pour la Maîtrise de l'Energie)

2013

pågående

Slimes är 'one-stop-shops' (helhetslösningar) som identifierar energifattigdom och genomför energibesiktningar men även social diagnostik för identifierade hushåll och leder hushållen till befintliga, hållbara och anpassade lösningar för att ta sig ur sin energifattigdom. Utvalda hushåll får besök av Slime-rådgivare för en socio-teknisk granskning. De utvärderar hushållets behov i förhållande till inkomster, byggnadens värmeisolering, hushållsapparater m.m. De föreslår byggnadsrenoveringar, byte av energiavtal och ansluter hushållen till olika enheter som kan mildra deras energifattigdom.

Faser av energifattigdom:

- Diagnos
- Planering
- Genomförande
- Resultatbedömning

Typ av intervention: Hushållsövervakning, teknisk rådgivning och/eller intervention

Ämnen: Information och medvetenhet, socialt och tekniskt stöd

Projektmetoden och budgettilldelningen för Slime-programmet utformas nationellt av CLER (en ideell förening) och distribueras lokalt av myndigheter i olika Slime-program (50 till idag). Genomförandet av Slime av en lokal myndighet samfinansieras av ESC-programmet.

Utvecklade åtgärder inkluderar:

- Programutveckling av lokala myndigheter.
- Svara på CLER:s uppmaning om ansökningar från den lokala myndigheten.
- Validering av CLER-programmet, om den presenterade metoden överensstämmer med Slimes.
- Lansering av program och åtgärder.
- Årlig validering av CLER på den lokala myndighetens kostnad, antal genomförda besök och åtgärdernas överensstämmelse.
- Betalning till CLER av motsvarande summor av finansieringspartners på nationell nivå (de "förpliktade" parterna i ESC-programmet).
- Återfördelning av CLER av betalda summor till lokala myndigheter.

Slime är ett bra exempel på en lokal åtgärd för att identifiera utsatta hushåll och organisera ett ekosystem av lokala aktörer. De garanterar individuell övervakning och skräddarsydd hjälp för att hjälpa människor ta sig ur energifattigdom.

Rådgivare tittar på hushållens behov och tillhandahåller ett brett utbud av lösningar, från installation av mindre besparingsenheter som lågförbrukningslampor, till att hjälpa till med renoveringsprocessen av ineffektiva byggnader. Utöver den lokala verksamheten är Slime en del av ett stort, nationellt nätverk som möjliggör samarbete och kunskapsdelning mellan flera myndigheter. Finansieringssystemet för energicertifikat hjälper även till att minska den nödvändiga budgeten för lokala myndigheter, vilket direkt bidrar till programmets lansering lokalt.

Photo by Slime.

Franska myndigheter kan delta i anbudsinfördrar som lanserats av CLER för att skapa sitt eget Slime. Liknande projekt: Energy Advice Points (Spanien), Energy Advisory Office (Spanien), Energy Advisory Point of Santa Coloma de Gramenet City (Spanien), Green Doctors (Storbritannien).

Projektets förmånstagare:

Låginkomsthushåll, lokala och regionala myndigheter

Type of funding: Privat finansiering från energileverantörer ("de skyldiga" inom ramen för Energy Savings Certificates Scheme (ESC) och kontrolleras av ministeriet för ekologisk omställning)

Yrkesverksamma:

- Lokala myndighetspersoner
- Socialarbetare
- Tekniker

Med en årlig budget på runt 110 000 euro per Slime-community har projektet:

- Bistått 52 000 energifattiga hushåll.
- Sparat i genomsnitt 170 euro i hushållens vatten- och elkostnader årligen.
- Genomfört den första åtgärden i 84 % av de utvalda hushållen.
- Genomfört renoveringar i 46 % av hushållen.

Distributionen av Slime beror delvis på tillgängligheten av relevanta behöriga aktörer lokalt. När en Slime ska skapas måste man se till att det finns skickliga intressenter man kan lita på lokalt, annars måste en grupp rådgivare utbildas.

Typ av intressenter: Lokala myndigheter, föreningar, hyresvärdar, energileverantörer

Type of partners: Civilsamhällets organisationer, lokala myndigheter, energiomställningsnätverk, energileverantörer, hyresvärdar för sociala bostäder: Franska byrån för ekologisk övergång (ADEME), Nationellt observatorium för energifattigdom (ONPE), AG2R La Mondiale, Abbé Pierre Foundation, The National Housing Agency (ANAH), två energisociologer: Christophe Beslay och Marie-Christine Zélem, Macif Foundation, Schneider Electric Foundation, Solinergy Endowment Fund, Ministry of The Ecological Transition

SLIME Un premier pas
contre la précarité
énergétique

